

การมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

THE PARTICIPATION IN VACCINATION TO PREVENT THE SPREAD OF
COVID-19 OF STUDENTS MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
MAHAVAJIRALONGKORNRAJAVIDYALAYA CAMPUS, WANG NOI DISTRICT,
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

นัฐกุล ชันทอง¹, กัญญารัตน์ แสงสว่าง², สำราญ ศรีคำมูล³, และมนตรี รอดแก้ว⁴

Nattakun Khanthong¹, Kanyarat Saengsavang², Samran Srikammul³ and Montri Rodkeaw⁴

*Corresponding author Email : nuttakulmrc@gmail.com.@gmail.com

(Received : January 17, 2021 ; Revised : February 4, 2021 ; Accepted : April 3, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2563 ภาคการศึกษาที่ 2 จำนวน 71 รูป/คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาในการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 รูป/คน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีรายละเอียดดังนี้ ด้านการฉีด

¹⁻²นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการปกครอง, Students., Program in Political Science (Government), Mahamakut Buddhist University

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย, Asst. Prof. Dr., Program in Teaching English, Mahamakut Buddhist University, Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus

⁴ดร. สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย, Dr., Program in Political Science (Government), Mahamakut Buddhist University, Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus

วัคซีน ด้านการประเมินผล และด้านการตัดสินใจ และการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มี 3 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ ควรแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผลเมื่อมีการตัดสินใจ ด้านการฉีดวัคซีน ควรมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมฉีดวัคซีน และด้านประเมินผล ควรมีส่วนร่วมในการประเมินความพอใจในการฉีดวัคซีนของนักศึกษา

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมการฉีดวัคซีน, การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

Abstract

The objectives of the research were: 1) to study participation in vaccination to prevent the spread of the COVID-19 virus of students Mahamakut Buddhist University, MahaVajiralongkorn Rajavidyalaya Campus, Wang Noi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, 2) to collect feedback on problems and solutions for the issue of participation in vaccination to prevent the spread of COVID-19 of students Mahamakut Buddhist University, Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus, Wang Noi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The population includes students of Mahamakut Buddhist University, MahaVajiralongkorn Rajavidyalaya Campus, Wang Noi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, academic year 2020, second semester, 71 person. The sample group was students who participated in vaccination to prevent the spread of the COVID-19 in Mahamakut Buddhist University, MahaVajiralongkorn Rajavidyalaya Campus, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, the second semester, academic year 2020, 30 person, selected by purposive sampling.

The research findings were as follows : The level of vaccination participation to prevent the spread of COVID-19 of students Mahamakut Buddhist University Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus. All of 3 aspects were overall at a high level. All the levels were also found that there were arranged from the most to the least as follow: Vaccination, Evaluation aspect, Decision making. to collect feedback on problems and solutions for the issue of participation in vaccination to prevent the spread of COVID-19 of students Mahamakut Buddhist University, Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus. There was three aspects: Decision-making, Opposition or objection opinions should be expressed rationally when a decision was made. Vaccination should be involved in preparing for vaccination participation and evaluation should participate in the assessment of student satisfaction with vaccination.

Keywords : The Participation in Vaccination, The Spread of COVID-19

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีส่วนร่วม (participation) ก่อให้เกิดผลดีกับการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่ายเพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาเครือข่าย ความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนเครือข่ายมากที่สุด เช่นเดียวกันกับการที่เรามีส่วนร่วมทางสังคม เพราะความหมายของสังคมก็คือ การอาศัยอยู่ด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป เช่น สังคม ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน จังหวัด ประเทศชาติ ไปจนถึงระดับโลก เหล่านี้เรียกว่าสังคม แล้วการ

ที่จะอยู่ด้วยกันในสังคมอย่างสงบสันติสุข และเพื่อให้สังคมนั้นๆ เกิดความเรียบร้อยมากที่สุด ทุกสังคมจึงต้องมีกฎระเบียบและกติกาสำหรับประเทศชาติจะเรียกขานกันว่า กฎหมาย ซึ่งยึดถือเป็นข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด หากผู้ใดกระทำการผิดกฎหมาย จะต้องได้รับบทลงโทษตามที่รัฐธรรมนูญสูงสุดได้บัญญัติเอาไว้แน่นอนว่าหากทุกคนในสังคมต่างเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายย่อมทำให้สังคมนั้นๆ น่าอยู่ ผู้คนในสังคมรู้สึกอุ่นใจและปลอดภัย นอกจากกฎหมายแล้ว สิ่งที่จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสังคมให้น่าอยู่นั้นก็คือ การมีส่วนร่วมของคนในสังคม การมีส่วนร่วมนั้นนอกจากจะเป็นเครื่องมือพัฒนาสังคมแล้ว บางครั้งยังเป็นการสร้างสรรคความสามัคคีปรองดอง ของคนในสังคมอีกด้วย การมีส่วนร่วมมีหลายวิธี ในอีกมุมหนึ่ง การมีส่วนร่วมนั้นเป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของการต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลง จะต้องมีการจัดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติเหตุผลแรกของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักว่าการกระทำทั้งหมดที่ทำโดยกลุ่ม ผู้นำชุมชนหรือกระทำผ่านองค์กร ดังนั้น ผู้นำชุมชนขององค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สังคมเกิดการพัฒนานั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564 ระบุหลักการสำคัญไว้ว่า ต้องยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสภาวะที่ดีสำหรับคนไทยพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคอนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้สังคมเกิดการพัฒนา เช่น การมีส่วนร่วม หลักการพัฒนาชุมชน พัฒนาสังคม กระบวนการพัฒนาสังคม เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 4) เงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนมี 3 ประการ คือ 1) การมีอิสรภาพในการเข้าร่วม หมายถึง การเข้าร่วมต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ 2) ความเสมอภาคในการเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง ทุกคนที่เข้าร่วมต้องมีสิทธิเท่าเทียมกัน 3) ผู้เข้าร่วมต้องมีความสามารถพอที่จะเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง มีความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องใช้ในงานพัฒนาสังคม และคนในสังคมเองก็มีส่วนสำคัญที่สุดเพราะคนเป็นศูนย์กลางหลักในการพัฒนาที่จะทำให้สังคมมีการพัฒนาไปในทางที่ดี การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation Approach) ถือว่าเป็นตัวอย่างแนวคิดหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้เกิดกระบวนการสื่อสารหรือการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างสมาชิกในสังคมหรือชุมชนให้เป็นไปได้โดยสะดวกขึ้น ความเป็นชุมชนเข้มแข็ง (Strong Community) จะเกิดขึ้นได้ หากสมาชิกของชุมชนมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพราะการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนนี้ จะเป็นพลังชุมชนที่ผลักดันให้เกิดการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาของชุมชนในแต่ละขั้นตอนให้บรรลุเป้าหมาย (จินตวีร์ เกษมสุข, 2561 : 169)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ประสบปัญหาในด้านของการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 น้อย ซึ่งมีหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น ไม่มั่นใจในวัคซีนและกลัวผลข้างเคียงของวัคซีนเพราะในช่วงที่ขาดแคลนวัคซีน วัคซีนมาช้า รัฐบาลปล่อยให้มีการปล่อยข่าวผลข้างเคียงของวัคซีนมากเกินไปเกินกว่าความจริง โดยไม่มีการแก้ข่าวชี้แจง ข่าวอันน่ากลัวของวัคซีนส่งกันไปทั่ว เหมือนกับว่าเพื่อลดความต้องการการฉีดวัคซีนให้น้อยลง รัฐบาลจะได้ไม่ถูกต่อว่านินทามากเกินไปในช่วงไม่มีวัคซีน เมื่อมีการตอกย้ำผลลบของวัคซีนต่อเนื่อง จนฝังเข้าไปเป็นความเชื่อของผู้คน จึงยากที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กลับมาสมัครใจฉีดวัคซีนกันในปัจจุบัน ทั้งนี้ยังไม่มี การติดซื้อไวรัสโควิด-19 ในเขตพื้นที่มหาวิทยาลัยจึงส่งผลกระทบต่อตัดสินใจของนักศึกษาในการฉีดวัคซีนอาจเป็นเพราะสถานการณ์ยังอยู่ในขั้นที่ไม่รุนแรงมากนัก แต่ในความเป็นจริงแล้วการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนมีผลต่อสุขภาพอนามัยของนักศึกษาเป็นอย่างมาก ทั้งโดยตรงและทางอ้อม

จากสภาพของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณ

ราชวิทยาลัย พ.ศ.2564 เพื่อป้องกันการติดต่อของเชื้อไวรัส การฉีดวัคซีนนั้นขัดขวางการแพร่ระบาด และลดผลกระทบที่ร้ายแรงของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษาและเพื่อทำตามนโยบายของรัฐบาลในการหยุดยั้งเชื้อโควิดให้หายไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2563 ภาคการศึกษาที่ 2 จำนวน 71 รูป/คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาในการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 รูป/คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ และชั้นปี

ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 มี 3 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการฉีดวัคซีน และด้านประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และชั้นปี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบได้ตามรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ ดังนี้

น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
มาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน

การแปลความหมายของแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนและนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังต่อไปนี้ (ประกอบ กรรณสูตร, 2542 : 108)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ มีลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

การสร้างและหาคคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีน จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของวิจัย ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) แบบสอบถามในแต่ละข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 แสดงว่าสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 รูป/คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.83

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอลำสนธิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามเอง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามทันที

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แบบสอบถามครบตามจำนวน 30 ชุด คิดเป็น 100 %

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอลำสนธิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่อง การมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอลำสนธิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 26 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 86.7 รองลงมาคือ เพศหญิง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 19 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 รองลงมาคือ อายุ 21-30 ปี จำนวน 11 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 และชั้นปีที่ 1 จำนวน 18 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 6 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 4 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 2 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นักศึกษามีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านฉีดวัคซีน รองลงมาได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านประเมินผล ตามลำดับ เมื่อแยกออกเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) **ด้านการตัดสินใจ** พบว่า นักศึกษามีส่วนร่วมของการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา ด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.38 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ท่านมีส่วนร่วมในการปรึกษาหรือพิจารณาตัดสินใจฉีดวัคซีน มีค่าเฉลี่ย 4.43 รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ท่านแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผลเมื่อมีการตัดสินใจเลือกฉีดวัคซีนของมหาวิทยาลัยไม่ตรงกับความต้องการของท่าน มีค่าเฉลี่ย 4.40 และ ข้อที่ 2 ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย 4.36 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 5 ท่านมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย 4.20 ตามลำดับ

2) **ด้านการฉีดวัคซีน** พบว่า นักศึกษามีส่วนร่วมของการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา ด้านการฉีดวัคซีน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.54 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ท่านมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีน มีค่าเฉลี่ย 4.66 รองลงมา ข้อที่ 1 ท่านมีส่วนร่วมในการลงชื่อเข้าร่วมรับการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด มีค่าเฉลี่ย 4.63 รองลงมา ข้อที่ 3 ท่านมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมฉีดวัคซีน มีค่าเฉลี่ย 4.60 รองลงมา ข้อที่ 5 ท่านมีส่วนร่วมในการป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ตามนโยบายของรัฐบาลอย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ย 4.50 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 4 ท่านมีส่วนร่วมในการเชิญชวนให้นักศึกษาเข้ารับการฉีดวัคซีน มีค่าเฉลี่ย 4.33 ตามลำดับ

3) **ด้านประเมินผล** พบว่า นักศึกษามีส่วนร่วมของการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา ด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.42 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ท่านมีส่วนร่วมรับทราบผลการดำเนินกิจกรรมการฉีดวัคซีน มีค่าเฉลี่ย 4.50 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ มี 2 ข้อ ข้อที่ 3 ท่านมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย 4.46 และ ข้อที่ 4 ท่านมีส่วนร่วมในการนำปัญหาและอุปสรรคที่พบเห็นในการฉีดวัคซีนรายงานให้นักศึกษาทราบ มีค่าเฉลี่ย 4.46 รองลงมา ข้อที่ 2 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความพอใจในการฉีดวัคซีนของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.36 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 5 ท่านมีส่วนร่วมในการเสวนาแสดงความคิดเห็นร่วมกับนักศึกษามหาวิทยาลัยเพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.30 ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการตัดสินใจควรแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผลเมื่อมีการตัดสินใจ
2. ด้านการฉีดวัคซีน ควรมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมฉีดวัคซีน
3. ด้านประเมินผล ควรมีส่วนร่วมในการประเมินความพอใจในการฉีดวัคซีนของนักศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. นักศึกษามีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อธิบายได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ปฏิบัติตามส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา ในด้านการตัดสินใจ ด้านการฉีดวัคซีน และด้านประเมินผล แต่ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของปัญญาเฉลียวชาติ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติตามอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับจิตติธินา ใจเพียร (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเมืองงา อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นรับฟังความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมในขั้นให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นเสริมอำนาจตามลำดับ และด้านการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกออกเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1) **ด้านการตัดสินใจ พบว่า** นักศึกษามีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ปฏิบัติตามการมีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 มีส่วนร่วมในการปรึกษาหรือพิจารณาตัดสินใจฉีดวัคซีน มีการแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผลเมื่อมีการตัดสินใจเลือกฉีดวัคซีนของมหาวิทยาลัยไม่ตรงกับความต้องการของท่าน มีส่วนร่วมในการเสนอแนะเกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 และมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งไม่สอดคล้องการวิจัยของกุสุมา เขียวเพกา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มากที่สุด มีส่วนร่วมในการปฏิบัติมีส่วนร่วมในการประเมิน และมีส่วนร่วมในการวางแผน ตามลำดับในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2) **ด้านการฉีดวัคซีน พบว่า** นักศึกษามีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ปฏิบัติตามส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา คือ การมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมฉีดวัคซีน มีส่วนร่วมในการลงชื่อเข้าร่วมรับการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 มีส่วนร่วมในการป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ตามนโยบายของรัฐบาลอย่างเคร่งครัด มีส่วนร่วมในการเชิญชวนให้นักศึกษาเข้ารับการฉีดวัคซีน มีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีน มีส่วนร่วมในการให้ความสำคัญกับการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันตนเองและคนรอบข้าง มีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนให้ครบทั้ง 2 เข็ม ซึ่งไม่สอดคล้องการวิจัยของอรพิน ปิยะสกุลเกียรติ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตผู้สูงอายุในตำบลท่าแค อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาคูณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต ความสัมพันธ์ทางสังคม และสภาพแวดล้อม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3) **ด้านประเมินผล พบว่า** นักศึกษามีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ปฏิบัติตามส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินความพอใจในการฉีดวัคซีนของนักศึกษา มีส่วนร่วมในการเสวนาแสดงความคิดเห็นร่วมกับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผล มีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 มีส่วนร่วมรับทราบผลการดำเนินกิจกรรมการฉีดวัคซีน มีส่วนร่วมในการนำปัญหาและอุปสรรคที่พบเห็นในการฉีดวัคซีนรายงานให้นักศึกษาทราบ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของปณิทัต บุนขุนทด และคณะ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลอิสาณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีส่วนร่วมในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมีส่วนร่วมในระดับมาก และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการตัดสินใจ นักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยรวมอยู่ในระดับมาก จึงเห็นได้ว่านักศึกษาให้ความสำคัญในการป้องกันและยับยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ตามนโยบายของรัฐ

2. ด้านการฉีดวัคซีน นักศึกษามีส่วนร่วมในการเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยรวมอยู่ในมาก ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ควรมีนโยบายจัดหาสื่อการเรียนรู้การป้องกันโควิด-19 เพื่อดึงดูดนักศึกษาให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการป้องกันและยับยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส

3. ด้านประเมินผล นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยรวมอยู่ในมาก ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ควรมีนโยบายส่งเสริมให้นักศึกษาประเมินตนเองในการฉีดวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19 เพื่อให้เกิดการวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของวัคซีนและให้เกิดประสิทธิภาพในการสรุปผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัญหาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโคโรนาไวรัสโควิด-19 ในด้านความพึงพอใจ การรับรู้ถึงผลประโยชน์ของการรักษาและป้องกันโรคของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เอกสารอ้างอิง

กุสุมา เขียวเพกา. (2560). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง

อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จินตวิทย์ เกษมสุข. (2561, มกราคม-เมษายน). แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน

วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 26 (50), 169-186.

ฐิติอติสนา ใจเพียร. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน

จังหวัดลำพูน : ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น, การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเนชั่น.

- ปิ่นนัท บินขุนทด และคณะ. (2562, มกราคม-มีนาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลอิสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 6 (1), 209-222.
- ประกอบ กรรณสูตร. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ปัญญา เฉลียวชาติ. (2560).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล นครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ. (2561, กันยายน-ธันวาคม). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุใน ตำบลท่าแคจังหวัดลพบุรี. วารสารร่มพฤษ์, 36 (3), 45-65.